

AKT:n LUOTTAMUSMIESVAALIEN OHJEET

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton hallituksen vahvistaman luottamusmiesvaalia koskevan ohjeiden lisäksi noudatetaan keskusjärjestöjen välillä solmittua luottamusmiessopimusta sekä työehtosopimuksessa ja soveltamisohjeissa sovittuja luottamusmiehen valintaa, tehtäviä ja oikeuksia koskevia määräyksiä.

1. Yleistä

Luottamusmiehellä tarkoitetaan ammattiosaston hyväksymää työhuonekunnan, työpaikan työntekijäin tai ammattiosaston valitsemaa pääluottamusmiestä ja tämän varamiestä sekä työosastojen ja toimipaikkojen luottamusmiehiä. Yritykseen valitaan pääsääntöisesti vain yksi pääluottamusmies. Luottamusmieskausi kestää kaksi vuotta. Toimikausi on parittoman vuoden ensimmäisestä päivästä parillisen vuoden viimeiseen päivään, esimerkiksi 1.1.2027–31.12.2028.

Pääluottamusmiehen toimipiiri käsittää koko yrityksen, ja työosaston tai toimipaikan luottamusmiehen ko. osaston tai toimipaikan. Luottamusmiehenä voi toimia kuka tahansa työsuhteessa työnantajaansa oleva AKT:n jäsen, joka on Suomen kansalainen tai Suomessa asuva EU- tai ETA-maan kansalainen. Jäsenen on oltava asianomaisen työpaikan tai toimipaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin. Esimies tai töiden järjestelijä eivät voi toimia luottamusmiehenä.

2. Ammattiosasto ja luottamusmies

Ammattiosasto hyväksyy ja työpaikan jäsenet (työhuonekunta) valitsevat pääluottamusmiehen, hänen varamiehensä ja työosaston tai toimipaikkojen luottamusmiehet näiden ohjeiden mukaista menettelytapaa noudattaen.

3. Ehdokkaiden asettaminen

Työpaikan pääluottamusmies- ja varapääluottamusmiesehdokkaat sekä työosaston tai toimipaikan luottamusmies- ja varaluottamusmiesehdokkaat asetetaan tätä tarkoitusta varten loka-joulukuun aikana koolle kutsutussa kokouksessa, josta on ilmoitettava työpaikan ilmoitustauluilla vähintään viikkoa ennen kokousta.

Ehdokkaiden tulee antaa suostumuksensa ehdokkaaksi kirjallisesti ennen ehdokasasettelukokousta tai henkilökohtaisesti ehdokasasettelukokouksessa.

Sama henkilö ei voi asettua luottamusmies- ja varaluottamusmiesehdokkaaksi.

Jos ehdokkaita on vain kaksi ja molemmat tavoittelevat varsinaista luottamusmiespestiä, voidaan ehdokasasettelukokouksessa sopia, että eniten ääniä saanut toimii luottamusmiehenä ja toinen varaluottamusmiehenä.

Ehdokasasettelukokouksen ajasta ja paikasta päätetään ensisijaisesti työpaikalla tai tarvittaessa ammattiosaston tai työhuonekunnan toimikunnan toimesta. Kokoukset pidetään ensisijaisesti työpaikalla. Kaikille työpaikalla työskenteleville Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton jäsenille tulee varata mahdollisuus osallistua ehdokasasetteluun ja ehdokasasettelukokoukseen. Mikäli suostumuksensa antaneita ehdokkaita on asetettu vain yksi per luottamustehtävä, ei vaalia tarvitse suorittaa.

4. Vaalitoimikunnan valinta

Jos ehdokasasettelukokouksessa asetetaan useampia luottamusmiesehhdokkaita, on suoritettava vaalit. Ehdokasasettelukokouksessa valitaan vähintään kolmejäseninen vaalitoimikunta. Vaalitoimikunnan jäsenten tulee olla AKT:n jäseniä.

Ellei ehdokasasettelukokouksessa ole valittu vaalitoimikuntaa, vaalitoimikunnan valitsee työhuonekunta tai ammattiosasto. Vaalitoimikuntien kokoonpanossa on otettava huomioon jäsenistön piirissä esiintyvät eri mielipidesuunnat.

5. Vaalitoimikunnan tehtävät

Vaalitoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja sihteerin. Vaalitoimikunta suorittaa asetettujen ehdokkaiden osalta arpomisen ja antaa ehdokkaille arvontajärjestyksen mukaisen numeron, alkaen numerosta 2. Vaalitoimikunta huolehtii siitä, että äänestäjä voi ehdottomasti säilyttää vaalisalaisuuden ja että vaalihuoneistossa on nähtävänä arvontajärjestyksen mukainen lista. Listasta on selvittävä asetetut luottamusmies- ja varaluottamusmiesehokkaat ja heidän numeronsa. Muuta mainontaa ei enää vaalipaikalla tai sen läheisyydessä saa suorittaa. Vaalitoimikunta ilmoittaa vaalien ajankohdan ja paikan sekä vastaa ja huolehtii vaalien tiedottamisesta ja päättää vaaleihin liittyvistä käytännön toimenpiteistä.

6. Vaalien ajankohta ja tiedottaminen

Luottamusmiesten vaalit on suoritettava loka-joulukuun aikana, pois lukien täydennysvaalit. Työpaikoilla toimeenpantavien vaalien ajoista ja paikoista on vaalitoimikunnan sovittava työnantajan kanssa viimeistään 14 vrk ennen vaalien toimeenpanoa.

Vaaliajankohta on järjestettävä pyydettyä vähintään kahtena eri aikana. Pyyntö on esitettävä ehdokasasettelukokouksessa.

Vaaleista on tiedotettava viimeistään viikkoa ennen vaalien alkamista. Ilmoituksesta on selvittävä milloin, miten ja missä vaalit suoritetaan, sekä ehdokkaiden nimet ja numerot arpomisjärjestyksessä.

7. Äänioikeus, äänestysohjeet ja -tavat

Vaalitoimikunta on vastuussa siitä, että äänestys suoritetaan näiden ohjeiden mukaisesti ja siitä, että vaalia koskevat asiakirjat ja vaaliurna äänestyksen aikana on talletettu yhteisesti sovittuun paikkaan niin, ettei mitään väärinkäytöksiä pääse tapahtumaan.

Äänestäminen tapahtuu siten, että vaalitoimikunta tarkistaa jäsenen äänioikeuden. Äänioikeus voidaan tarkistaa jäsenrekisteriohjelmasta, jäsenluettelosta tai jäsen voi myös todistaa äänioikeutensa esittämällä vaalitoimikunnalle kunnossa olevan jäsenkortin.

Äänestystilaisuudet järjestetään työpaikalla, sen välittömässä läheisyydessä tai muussa tarkoituksenmukaisessa paikassa lippu-, posti-, tai sähköisenä äänestyksenä niin, että jokaisella äänioikeutetulla on esteetön mahdollisuus osallistua äänestykseen.

A. Vaalit suoritetaan lippuäänestyksellä

Vaalitoimikunta on velvollinen pitämään luetteloa äänioikeuttaan käyttäneistä. Äänioikeuden toteamisen jälkeen annetaan äänestyslippu.

Äänestäminen tapahtuu siten, että valitsija kirjoittaa äänestyslippuun sen ehdokkaan numeron, jota hän äänestää. Suoritetun äänestyksen jälkeen jäsen tuo lipun vaalitoimikunnalle, jonka jälkeen äänestäjä henkilökohtaisesti pudottaa äänestyslipun urnaan. Äänestysajan päätyttyä vaalitoimikunta kokoontuu välittömästi laskemaan annetut äänet, tai mikäli äänestystapahtumia on vielä jäljellä, sinetöi urnan.

Äänten mennessä tasan vaalin tuloksen ratkaisee arpa.

B. Postiäänestyksenä

Vaalitoimikunta postittaa kaikille äänioikeutetuille kirjeen. Kirje sisältää äänestysohjeet, vaalilipun ja kirjekuoren vaalilippua varten sekä erillisen palautuskuoren, jonka postimaksu on maksettu. Palautuskuoresta on selvittävä äänioikeutetun tiedot ja siihen on valmiiksi merkitty palautusosoite. Ohjeisiin on merkittävät tiedot ehdokkaista, äänestysaika ja viimeinen palautuspäivä.

Vaalitoimikunta kokoontuu laskemaan tulleet äänet, kun riittävä aika on kulunut viimeisestä palautuspäivästä.

Äänten mennessä tasan vaalin tuloksen ratkaisee arpa.

C. Sähköisenä äänestyksenä

Vaalitoimikunta toimittaa sähköisen äänestyslinkin äänioikeutetuille. Vaalille asetetaan aika.

Äänestysajan päätyttyä vaalitoimikunta toteaa vaalin tuloksen, laatii pöytäkirjan ja säilyttää sähköisen tiedon vaalista.

Äänten mennessä tasan vaalin tuloksen ratkaisee arpa.

8. Toiminta vaalituloksen selvittyä ja ilmoitus luottamusmiehistä

Vaalituloksen selvittyä vaalitoimikunta laatii pöytäkirjan, jossa todetaan vähintään vaalin tulos, äänioikeutettujen määrä, annettujen ja hylättyjen äänien määrä sekä ääntenlaskijat.

Vaalitoimikunnan on äänestyksen jälkeen talletettava kaikki vaaleja koskevat asiakirjat (ml. äänestysliput) ammattiosaston vuosikokoukseen asti niin, että ne ovat mahdollisten valitusten tai epäselvyyksien sattuessa liiton hallituksen tai sen nimeämien edustajien tarkastettavissa.

Vaalitoimikunta täyttää luottamusmiesvalintalomakkeen yhdessä vastavalitun luottamusmiehen kanssa. Luottamusmies hankkii lomakkeeseen käsinkirjoitetun tai sähköisen allekirjoituksen työnantajaltaan ja toimittaa sen jälkeen lomakkeen:

- Ammattiosastolle
- Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:lle
- AKT:n aluetoimitsijalle

Valituista pääluottamusmiehistä, luottamusmiehistä ja varaluottamusmiehistä on ammattiosaston kirjallisesti ilmoitettava liiton hallituksen hyväksymää lomaketta käyttäen:

- Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:lle
- AKT:n aluetoimitsijalle

9. Syventävät ohjeet

A. Valtakunnalliset pääluottamusmiehet

Sellaisen yrityksen, joka toimii useilla paikkakunnilla ja jonka työntekijät kuuluvat eri ammattiosastoihin, pääluottamusmiehen vaaliin on oikeus osallistua yrityksen kaikkien liittoon kuuluvien työntekijöiden.

Jos kuitenkin yrityksen eri toimipaikkojen luottamusmiehet päättävät yksimielisesti, että he suorittavat valinnan keskuudestaan, ei muuta vaalia

suoriteta. Kyseinen pääluottamusmies on valittava jo valittujen luottamusmiesten keskuudesta. Muutoin tällaista pääluottamusmiestä ja hänen valintaansa koskevat nämä ohjeet soveltuvin osin.

B. Luottamusmiehen valinta toimikauden aikana

Pääluottamusmiehen erottua tehtävästään joko sairauden, työpaikan vaihdon tai muun syyn nojalla tulee näiden ohjeiden mukainen pääluottamusmiesvaali suorittaa seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä. Mikäli ehdokasasettelukokouksessa ei varapääluottamusmies asetu pääluottamusmiehehdokkaaksi, niin varapääluottamusmiesvaalia ei em. tapauksessa tarvitse suorittaa, mutta kokousilmoituksessa on varauduttava molempien vaalien suorittamiseen. Näin valitun pääluottamusmiehen toimikausi kestää tehtävästä eronneen pääluottamusmiehen toimikauden loppuun saakka. Ko. ohje koskee myös toimipaikan tai osaston luottamusmiesvaalien suorittamista.

C. Luottamistehtävien ja oikeuksien epääminen

Mikäli työpaikoille valitut pääluottamus- ja luottamusmiehet toimivat vastoin keskusjärjestön, liiton tai ammattiosastojen sääntöjä ja menettelytapoja, edustajakokousten päätöksiä sekä voimassa olevia työehtosopimuksia, voi liiton hallitus tällaisissa tapauksissa velvoittaa ammattiosaston epäämään luottamusmiehiltä tehtävien hoitamisen ja oikeudet sekä suorittamaan uudet vaalit uuden luottamusmiehen valitsemiseksi.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Mahdolliset erimielisyydet näistä ohjeista ratkaisee liiton hallitus.